

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:  
pe un an 20 cor. pe 1/2  
an 10 cor.; pe 1/4 de an  
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.  
Pentru România și  
străinătate pe an:  
40 franci.

Manuscrisurile nu se napotază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

INSERȚIUNILE:

de un și garmond: prima  
dată 14 bani; a doua oară  
12 bani; a treia oară 8 b.,  
de fiecare publicațiune.

Aiut abonamentele cât și  
inserțiunile sunt a se plăti  
înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu se  
primesc.

# TRIBUNA POPORULUI

## Rostul unei activități.

(R) Să fie în statul ungar la cearmă chiar și guvernul cel mai ideal, și noi naționalitățile nu putem spera să pătrundem în Dietă nici în număr de jumătate cel puțin, din cât ni s'ar conveni, în raport cu Ungurii. Eată dă ce. Chiar și având o lege electorală europeană, aplicarea ei rămâne tot în mâinile agenților guvernului, cari, desigur, nu pe noi ne-ar lua în apărare în cazuri de călcare a legii în defavorul nostru. Și cine ar îndrăzni să speră, că legea cea mai bună nu s'ar cădea? Doar Ungurii ei între ei duc adevărat războiul civil, când sunt alegeri. Ce n'ar face deci împotriva noastră?

Nu poate să-i vină deci nimicului la minte să primim activitatea pentru ca intrând în Dietă, să decidem ca numărul nostru, chiar când ne-am alia toate naționalitățile împotriva guvernelor șoviniste. Până la 1887, când erau încă în Dietă Români, ei nici nu și-au înțeles altfel rolul, decât să informeze, să clarifice pe Unguri, dacă nu asupra tuturor chestiunilor la ordinea zilei, apoi cel puțin în afaceri ce ne priveau direct. Cine nu și aduce aminte de lupta ce o duceau din V. Babeș și P. Truța, căci la urmă numai atâția mai rămăseră? Și totuși faceau adesea ca în Dietă să se vorbească de chestia română, pe care în urmă Tisza credea s'o înmormenteze oprind cu forța de a se alege vre-un român naționalist, așa că nici nu s'a mai putut alege decât singur generalul Doda.

Și acum deci, dacă e să se discute asupra activității, socotim că mai ales din acest punct de vedere trebuie să ne pronunțăm. Să ne întrebăm adică: oare dacă ar intra în Dietă o seamă de Români, iubiți de popor și cu credință pentru interesele superioare ale poporului român, ar pute ei să influențeze într-o cât-va ca opinia publică maghiară să nu mai fie stăpânită numai de politicianii și presa șovinistă, ci prin pașirea lor demnă, prin argumentarea strânsă și cuvântarea lor caldă în Dietă, să-i mai zguduie pe cei amețiiți de atâtea frase patriotico-șoviniste și să le deschidă ochii pentru interesele mari ce în comun avem de apărare...

În articolul nostru de ieri am arătat cum presa și politicianii maghiari, din interese meschine momentane, trec peste chestii mari, asupra cărora ar avea datoria să lămurească obștea maghiară.

Ei bine, când ar fi în Dietă o grupare de Români cu pricepere și cu devotament pentru toate chestiunile ce taie adânc în viața noastră de Români și cetățeni; când acestor Români li s'ar alătura și Sași, Slovaci și Sârbi de aceeași greutate intelectuală, cine n'ar inclina să speră, că s'ar pute provoca oare-care reviriment în opinia publică maghiară? Deputații maghiari mai cu minte ar fi învinși

cu armele adevărului, cei încăpăținați ar fi luați cu încetul și ei de noul curent, ear' d'alde Komjathy ar fi făcuți pur și simplu de ris, arătându-se, de câte ori numai ei ar lua chestia națională drept mijloc de reclamă, că afirmările lor n'au nici un temei și prin urmare și conclusele ce trag sunt fără valoare.

S'ar impune astfel tuturor partidelor politice și în câți-va ani s'ar ajunge ca spiritele să fie cel puțin într-atâta clarificate și molcomite, ca cele două tabere, Ungurii pe de o parte, ear' pe de altă parte naționalitățile, să nu se mai privească drept dușmani neîmpăcați, ci să înțeleagă și detentorii puterii că au să împartă cu noi nu numai datorințele cetățenești, ci și drepturile naționale înscrise în lege.

În „Punctele de orientare”, publicate de noi înainte cu patru ani, s'a arătat pe larg care este însemnătatea unei grupări române cu rolul de a încerca o astfel de lămurire a Ungurilor, pentru a se ajunge dacă nu la o înțelegere, dar' cel puțin să se mai ia din ascuțitul luptelor ce se dau între popoare menite să apere împreună patria.

O activitate numai în acest înțeles are rost.

Și fiindcă e vorba de interese naționale și de ale statului, bine înțeles, că o asemenea acțiune numai de cei mai distinși bărbați ai noștri s'ar pute porni. Nu indivizi cari vor să se impună Românilor, ca din senin, cu forța, nici domnișori doritori s'ajungă deputați, ci luptători cu trecut petrecut în serviciile cauzei naționale pot să fie investiți din partea noastră cu asemenea misiune, când vorba ar fi să intrăm în activitate.

Ear' când e să cumparam dacă e bine ori nu să se inițieze această acțiune, negreșit că earăși nu ne vom influența de vuietul panglicarilor cari strigă tradare la adresa ori-căruia dintre noi, dacă pentru a gândi și a face ceva nu și cere autorizația dela Inchipitul pontifice din Sibiu. Ci ori-ce bărbat politic român serios se va întreba, dacă are datorie numai a și apăra drepturile naționale, ori mai trebuie încă să și înăbușe resentimente chiar, și să și concentreze mintea și inima să și-o întărească într-o acțiune menită a deschide ochii concetățenilor noștri șovinisti, cari merg spre prăpastie?!

Scornituri tendențioase. Pentru a-i arăta pe P. S. Sa Episcopul Goldis ca naționalist de cei ultrașiți, deci a-l scoate astfel vinovat și pe Széll pentru-că ar fi pactând cu dușmanii patriei, „Egyetértés” zice că „aderenții” episcopului Goldis vor ține la Arad o conferință națională. Știrea aceasta a mai dat-o, și — zice — atunci părintele vicar Mangra printr'o desmintire „a încercat să seducă opinia publică maghiară”. Cum „edifică” însă ziarul maghiar pe cititorii săi, reiese chiar din cele ce scrie acum, când pentru a dovedi afirmarea sa, dintr'un articol al „Tribunei Poporului” citează un pasagi, vrând ca intenția noastră de a ne pune în contact cu poporul

să o prezinte drept — uneltiri în contra patriei!

Așa ziaristică mai înțelegem și noi!

**Pasivitatea.** Ziarele maghiare se ocupă în timpul din urmă într-una de atitudine politica a noastră, a Românilor, și în special discută chestia pasivității și activității.

Hazánk după-ce face oarecari reflexiuni reușite asupra rostului politicii noastre naționale, se oprește la pledările „Tribunei” din Sibiu pentru pasivitate, citând și comentând un pasagi, din scrisesele ei.

„Ori cât de prevenitor s'a arătat Coloman Széll față cu activității români — citează Hazánk — nu a găsit alte cuvinte decât cele spuse la timpul său de Coloman Tisza: că adevărat, dacă ar fi posibil ca grupul de naționalități, dușman al ighemonei maghiare, să pătrundă în parlament, partidul astăzi la putere, ca un singur om, ar trece în băncile stângei extreme.”

Acestei aprecieri Hazánk reflectează prin următoarele:

„Intru cât privește probabilitatea acestei informațiuni, încapă multa îndoială. Cu deosebire pasagiul din urmă (citat), par'că dovedește, că tribuniștii din Sibiu sunt în urmă cu un deceniu în judecata politica...”

**Sârbi pentru pasivitate.** Prin numirea lui Milan Zako de fișpan de Vêrșeș și Panciova, devenind vacant scaunul de deputat de Titel, guvernamentalii spriginesc candidatura fratelui aceluia, a lui Ștefan Zako. Ziarele sârbești „Zatava” și „Branik” provoacă pe partizanii lor, să păstreze pasivitatea.

**Los von... „Oesterreich”.** Dacă în Austria lozinca „Los von Rom” răsună din gura unor elemente turbulente, în Ungaria „alcătătorii” „liberali”-guvernamentalii, nu se sfiesc a face pe rând, unul câte unul, declarațiuni în sensul titlului de mai sus.

Așa, decurând, cu ocazia organizării partidului „liberal” în orașul Mișcolț, deputatul Láncozy Leo a spus, la banchet, că pentru apărarea intereselor economice vitale ale țării, „dacă relațiile cu Austria ne vor sili, trebuie să pășim fără zăbavă pe baza teritoriului vamal separat”.

**Moartea Triplei-Allianțe liliptane.** E în adevăr hazliu modul cum fac politica mare statulețele mici din Peninsula Balcanică, și cum proiectele lor „grandioase” se prăbușesc ca și castelele făcute din cărți de joc, la o suflare copilărească.

Serbia, Muntenegru și Bulgaria, protegiații Rusiei, de când au ajuns cu toții în grațiile marelui stăpân „liberator”, se hotărâseră să încheie între ei o... Triplă-Allianță. Cine era să fie capul acestei Triple-Allianțe? Principele Bulgariei nu e suveran, ci vasal al Turciei, deci nu putea fi șef. Cel mai înalt rang dintre ceilalți doi îl avea Alexandru, rege al Serbiei. Cumătrul din Cetingie al Țarului însă, ca să nu fie mai pe jos de cât colegul său din Belgrad, ia titlul de „Alteș regală”. Atunci, Alexandru al Serbiei, cu ocazia deschiderii Scupștinei, lasă să i se facă la Niș un arc de triumf, cu inscripția: „Domnul tuturor sârbilor”. „Singurul chemat de a unii sârbimea”.

Ziarul oficial al lui Nichita „Glas Cernogora”, la aceasta reacționează, huiduind și batjocorind pe regele Serbiei.

Și s'a sfârșit prietenia și a murit „Triplă-Allianță balcanică” înainte de a se naște!

## Mărturisiri prețioase.

La 3 Februarie s'a ținut în localitățile Casinei naționale maghiare din Budapesta banchetul anual obișnuit în memoria lui Széohényi, participând tot ce Ungaria are distins între magnați, precum și câți-va consuli streini din Budapesta, între cari și cel al României.

Discursul festiv l'a rostit Beöthy Ákos, care, între altele, a zis:

„Nația aceasta (maghiară) și art, ca înainte cu o mie de ani, stă singură în mijlocul acestui continent; fără rude, amicii abea are, dar numărul dușmanilor ei este o legiune întreagă. Nația aceasta nu se poate încrede în nimic, de cât numai în simțul său de dreptate, a cărui trăsătură fundamentală a fost exprimat de Deák-Ferencz, pe care și Széohényi l'a considerat de înțeleptul patriei...”

Recunosc deci că stau singuri în lume, și totuși vor să se înduşmănească chiar și cu concetățenii lor!

Recunosc că numai respectarea dreptății îi poate menține, și totuși chiar acum comitatele lor cer să se nimicească opera de dreptate — minimum cât au recunoscut că ni-se cuvine! — a înțeleptului patriei, luându-se cu toții după șuchiații de Secui!

Minte-i asta?

## Crisa în România.

„Apărarea Națională”, care ni-a sosit azi, scrie următoarele:

„În consiliul de miniștri ținut ieri s'a hotărât ca guvernul să demisioneze.

„Rămâne ca M. S. Regele să avizeze.

Eată acum și telegrama biuroului oficial de presă:

București, 5 Februarie. Organul semi-oficial „Epoca” scrie că a izbucnit o crasă ministerială, pentru că guvernul n'a putut să ajungă la înțelegere cu comisia aleasă de Cameră în chestia introducerii unor dări nouă. „Epoca” spune că prim-ministrul Carp s'a învoit ca guvernul să înceapă negocierii cu comisia în ceea ce privește mărimea dărilor, mai scrișând ceva, dar în ceea ce privește schimbarea sistemului, nu! Azi după amiază a fost consiliu de miniștri sub presidenția M. S. Regelui. „Epoca” spune că toți miniștrii s'au făcut solidari cu părerile primului-ministru.

## † Svetozar Miletici

Aliații noștri Sârbi au fost crud încercăți: Svetozar Miletici, cea mai impunătoare figură în viața publică a Sârbilor, a încetat

alături din viață, în Verșet, în vârstă de 75 ani. Viața lui, dela 1848 începând și până până 1876, a fost însăși viața Sârbilor, căci el a inițiat și dus toate luptele ce în acel interval Sârbii au purtat împotriva Ungurilor. De un pătrar de veac însă el trăia retras și aproape inconștient de cele ce se petreceau în jurul lui. Nainte cu douăzeci și cinci de ani adică, pe vremea războiului sârb-turc, stăpânirea ungurească l'a arestat pe Miletiel, nesocotind imunitatea lui de deputat dietal, și sub pretext că a voit să adune treizeci de mii Sârbi la luptă contra Turcilor, l'au ținut un an și jumătate în arest preventiv, ear după ce s'a înscenat desbaterea procesului, Miletiel a fost osândit la cinci ani temniță, din care frunzașul sârb a ieșit suflându-l frânt.

„Zastava“, al cărei întemeietor a fost, a apărut în doliu.

Ne alăturăm dolului aliaților noștri sârbi.

## Alegerea podestei în Fiume

Am anunțat deja, că la alegerea de podestă Mayländer a intrunit 51 voturi, ear 3 votanți au pus buletine albe, din cei 54 membrii votanți prezenți.

La deschiderea ședinței electorale guvernatorul, contele Szapáry, a rostit în limba italiană următorul discurs:

Simt o vie și sinceră bucurie când vă pot saluta din inimă în adunarea aceasta, în acest loc, după trei ani de zile, în care răstimp, durere, am fost silit, din cauza împregiurărilor, să îndeplinesc eu rolul corporațiunii reprezentante a orașului. Am o adevărată bucurie și mângâiere când pot să primesc jurământul acelora, cari sunt chemați din încredințarea legală a obștei să conducă în viitor destinele orașului și sunt convins că în conștiința importanței rolului d-voastră și pătrunși de idea că interesele orașului sunt strâns legate cu interesele țării mame, munca d-voastră neobosită va aduce cu sine înflorirea din ce în ce mai mare a Fiumei, ceea ce servă spre deoșirea, strălucirea și înălțarea patriei ungare.

După săvârșirea alegerii, al că-

rei rezultat a fost primit cu aclamații și ovațiuni pentru ales, Mayländer întrebat de presidiu dacă primește alegerea sa de podestă, răspunde prin următoarele:

Această întrebare pentru mine nu este nouă. Deja de trei ori răspunsul meu a fost negativ, căci atunci era vedit că se tindea la nimicirea aproape cu desăvârșire a drepturilor autonome ale Fiumei. Acuma însă, de oare-ce vorbirile domnului prim-ministru Coloman Széll rostite atât în parlament cât și înaintea deputațiunii fiumane au produs în inima întregii Fiume convingerea, că guvernul ungar dorește nu nimicirea autonomiei fiumane, ci susținerea acesteia și în interesul statului ungar, — și de oare-ce în baza acestei convingeri, Fiume, după trei ani de zile de stare extra-legală își are earăși reprezentanța, — eu și cu mine adevărații buni cetățeni, am considera repetarea declarațiilor făcute cu ocaziunea alegerilor anterioare, de stricăcioasă pentru binele public, de o negare a principiilor orașului și de o declarare confirmativă a principiilor contrare statului ungar, injurios atribuite fiumanilor. Pentru aceste motive primesc funcțiunea.

O primesc pe baza vorbirilor rostite de dl prim-ministru Széll atât în parlament cât și înaintea deputațiunii fiumane. Am încredere că guvernul și de-acum înainte va dovedi bunăvoința ce o are pentru oraș; și conțez la spriginul colegilor mei.

Dacă va urma onoarea aprobării regală, promit, că toate puterile mele voi consfinți pentru interesele orașului Fiume și ale națiunii maghiare (?), până atunci, până când starea și administrația va fi aranjată cu totul.

## Mesagiul tronului din Austria.

Textul mesagiului de tron, prin care Majestatea Sa Monarhul a salutată Lună (4 Februarie n.) în Burgul din Viena pe membrii ambelor corpuri

legiuitoare austriace, este următorul:

La începutul unei noue sesiuni v'am adunat în giurul Meu și vă salut din inimă. Fără amânare, guvernul meu va prezenta înaintea D-voastră ordinațiunile, cari, în curgerea referințelor schimbăcioase, au fost de-o necesitate urgentă, și la cari D-voastre trebuie să contribuiți în chip constituțional, pentru-ca puterea de drept a acestora permanent să fie recunoscută. Indată ce liniștea serioasă va fi readusă în parlament, misiunea legislațiunii va fi, ca măsurile de până acum ale constituției, relativ la împuternicirea în cazuri de extraordinară urgență a tuturor ministerelor, — să fie îndeplinite, ca drepturile reprezentanței poporului să fie apărute în totală lor estindere, dar' totodată în mod constant să fie îngădită și responsabilitatea guvernului. Tot atât de dorită o afiu această, pe cât necesar țin, ca guvernul să exercite administrația liber și cu desăvârșire independent de toată înrîmura politică, numai în consonanță cu interesele statului și ale populațiunii. Timpuri mai liniștite vor face cu putință, ca liber de grijile politice și numai din punct de vedere al necesității recunoscute din toate părțile pentru solicițarea lucrării — regulile de casă ale senatului imperial să fie modificate, fără a se știrbi libertatea consfătuirii și privilegiile reprezentanței imperiale.

În curând guvernul Meu vă va prezenta preliminarul pe anul început de guvernare, pentru ale cărui cele dintâi luni referințele au pretins măsuri extraordinare.

După acestea mesagiul spune, că alocerile financiare ale statului se află în echilibru îmbucurător.

Ani de-a rândul cheltuielile pentru anume reforme indispensabile au trebuit acoperite din depozitele cassei și din veniturile administrației curente, fără a se fi votat de parlament. Întru cât se vor ivi noue pretenții pentru îndeplinirea de noue trebuințe, afară de preliminarul bugetului, vi-se vor prezenta proiecte deosebite. Pe lângă dorita sistare sau ușurare a unor dări, în curând va avé să vă preocupe grijea despre veniturile pentru îmbunătățirea stării de lucruri în singuratiche regate și provincii. Regulamentele, cari au să termine marea operă a regulării valutei, fără îndoială, vor găsi aprobările D-voastre. Spiritul timpului și necesitatea de-a susține concurența pe piețele universale atât de avântate, pun în primul plan chestiunile economice. Încheierea de noi convenții comerciale, în cea mai mare parte cu statele străine, cum și re-

visuirea tarifei vamale, sunt una din cele mai de căpetenie datorii ale guvernului; tot astfel și grijea pentru promovarea industriei mici și mari.

Vorbind de navigația maritimă mesagiul are încredere în deputați, că, pentru promovarea comerțului maritim, ei vor vota bucurios mijloacele necesare pentru construirea de porturi, mai ales în cele mai importante emporii de mare, cum și pentru asigurarea navigației pe Dunăre.

Neîntrerupt guvernul e preocupat de promovarea economiei agrare, îngrijindu-se pentru asta de mijloacele și condițiile trebuitoare: regularea apelor, canalizare și ameliorarea solului. Prin datele unei anchete va fi cu putință pregătirea unei reforme agrare, care să pună capăt speculei ignobile și abuzurilor, ear despre organizarea însoțirilor agricole guvernul se va îngrijii prin un nou proiect de lege, ce se va aduce în cameră.

Pentru îmbunătățirea și mai mult a comunicațiunii, guvernul va prezenta un proiect de lege privitor la construirea de noi căi ferate, îndeosebi a doua legătură cu Triestul se impune în chip necesar. — Afară de asta un alt proiect de lege, asemenea celui ce și în camera ungară se va aduce, în urma înțelegerii între amândouă guvernele, — va cere de astă dată votarea unei sume pentru întregirea rețelei de căi ferate în Bosnia și Herțegovina, cum și împreunarea prin o linie ferată a portului S. alato cu interiorul Bosniei, — cari toate sunt menite a servi mari interese economice.

Un punct însemnat al mesagiului este și grijea, ce guvernul poartă clasei muncitoare. Prin măsuri legale, se va îngrijii de îmbunătățirea stării materiale a acesteia, va căuta să pună capăt emigrărilor, beției și altor vici ce bântuie în pătura de jos a poporului. Va stărui necontenit pentru promovarea tot mai intensivă a întregului învățământ și pentru educarea tinerimei în spirit religios moral, pe care se întemeiază toată afacerea învățământului.

Un alt proiect nou, care e aproape terminat și în curând va fi adus în cameră, este reforma legii de presă. — O altă misiune cardinală are guvernul, de a asigura și apăra interesele de stat ale monarhiei în afară, prin sporirea puterii de apărare, precum aceasta se află în organismul de apărare al altor state. Mesagiul speră, că membrii corpurilor legiuitoare vor ști aprecia și vor vota pretențiile indispensabile spre acest scop.

## DOMNIȘOARA SUBLOCOTENENT

— Schiță din viața militară. —

Era pela 3 Iulie, anul 1863. Luna își răspândea razele aurii, ear stelele străluceau ca mii de diamante pe cerul senin.

Animația la cina festivă, arangiată în onoarea comandantului regimentului de gardă, ajunsese la un stadiu înalt. Aceasta nici nu era de fel de mirat; căci toți ofițerii, tineri și bătrâni, dădură o deosebită atențiune proverbelor cu cari erau îngrămădiți pereții salei de menagiu; și cu toții luară în nume de bine sfârșitul celui banchet și apoi adevăratul vedea efectul vinului consumat în decursul cinei. Era și natural, căci tinerii se aflau negenați.

„Va fi deja timpul ca noi bătrânii să cedăm locul nostru tinerimei“ zise bătrânul general Socolov sculându-se dela masă și voind să plece; el își luă adio dela comensanii săi.

Natural, el fu poftit din toate părțile să mai rămână; mai cu seamă tinerii ofițeri nu întârziară a-și exprima părerea de rău față de plecarea superiorului lor, care atât

în serviciu cât și în viața particulară avea o purtare foarte cuviincioasă și plină de stimă față de supușii săi. Dar generalul refuză rîzînd, pe cei ce insistau să mai rămână. El știa prea bine, că tineretul era bun-bucuros să se scape de dânsul. Salutând foarte amical, în toate părțile, părăsi sala festivă.

„Natural“ zise sub-locotenentul baronul Galkin adresându-se către o grupă de colegi: „Cine are o soție geloasă și afară de aceea fată mare în casă, acela ca om bine crescut și ca tată, nu și mai poate permite astfel de escese peste timpul obișnuit.“

Cu toții riseră, căci era un secret public, că Exelența sta cam sub pantof de când se însurase pentru a doua oară și că flică sa, frumoasa Natalia, pe care o avea încă din prima căsătorie, îl tiranisa întru cât era numai posibil.

„Ești un baron malițios și foarte batjocoritor“ zise sub-locotenentul Dimitrof zîmbind, „dară așteaptă numai! Cine știe ce vei face, când vei fi și tu însurat și fericit.“

„Pentru Dumnezeu!“ exclama Dimitrof, „eu, și să mă însor! Nu, iubiții mei, principiul meu este: A se căsători e bine dară și mai bine este a nu se căsători. Nu ești și tu de această părere fetițo?“

Această întrebare era adresată unui tânăr ofițer, ce avea o față foarte delicată

și trăsături aproape femeiești și fiind și de o statură svelță, i-se dăduse această poreclă glumească de către colegii săi.

Întrebatul sub-locotenent, Contele Obolenski, nu urmărise tocmai cu atențiune firul discuțiunii din cestiune, ci se gândise cu totul la o altă temă și de aceea se și mulțămii cu afirmarea, dând din cap la întrebarea lui Dimitrof.

„Vedeți zise el, chiar și fetița noastră este de părerea mea. De altcund nici în tine nu mă încred Obolenski, că vei putea ajunge și tu vre-odată sub pantof, căci însurătoarea este o temă grea și totodată o prostie cam mare și pe tine nu te țin în stare nici de una mai mică.“

Nu mai din zîmbetul celor de față recunoscu Obolenski, că va avea earăși să supoarte urmările unei glume cam groase. Cu toate că în genere el avea o fire modestă, cu toate acestea nu i lipsea curajul de lipsă și de aceea se nizu, să pășească cu toată energia în contra tuturor tachinărilor de acest fel. Necazul său asupra glumei baronului crescu și mai mult în urma cantității vinului consumat.

„Ce voești să zici cu aceasta...? Întreba el aspru, în timp ce i-se urcă sângele în obraz înroșindu-i fața.“

„Nici mai mult, nici mai puțin de cum am zis. Ori voești să ne încredințezi serios

că ai fi în stare să îndeplinești o nebulie, ori cât de inocentă ar fi?“

„Nu fetițo dragă“ exclamă toți ceilalți rîzînd, aceasta nu o vei îndeplini nici o dată, Galkin are dreptate.“

„Eu vă spun, că dînsul nu are dreptate!“ strigă Obolenski, a cărui chibziință era timpită de iritație și de vinul cel mult.“

„Eu pot toate, ce poate și altul, numai cu condiția, să fie în consonanță cu onoarea unui ofițer.“

„Bravo! — Dovește-ne — Luați-l de scurt! — Rămășag! Rămășag!“ să auzi de-a valma.

Tacând făcu Deljanov semn cu ochiul și apoi zise: „Copii eu am o idee bună. Cum ar fi oare, dacă am îmbrăca fetița noastră într-o toaletă de damă și am trimite-o ziua mare, să cucerească inimi sentimentale bărbătești?“

„Minunată idee! Ești un mare strengar Deljanov!“ ziseră ofițerii cei mai tineri veselindu-se „Aceasta sigur o vom face.“

„Și eu mă prind pe o mie de ruble, că Obolenski ca damă se va blama groznic,“ zise Galkin.

„Ați auzit?“ Întrebă Obolenski „Eu țin rămășagul.“

(Va urma)

Trad: Victor V. Popescu.



Continuând, mesajul tronului constată, *raportele monarhiei cu toate statele străine sunt cele mai amicale și contribuie esențial la garantarea păcii universale. Regretăm moartea reginei Victoria a Angliei, cu care monarhia se află în cele mai bune relații. Vorbind de evenimentele din China, mesajul spune că puterile mari și în rând cu ele și monarhia noastră au trebuit să intervină pentru apărarea reprezentanților și suditorilor lor de acolo, cari erau amenințați de masele chineze fanatizate. Dar toate puterile doresc pacea și susținerea integrității teritoriale a Chinei, și astfel nu e nici o teamă de comburarea păcii în Europa prin dezvoltarea evenimentelor de-acolo.*

După expunerea acestora, mesajul continuă:

„Domnilor! Constituția, ce din libera mea voință am dat o împărăției, ar trebui să fie o garanție corespunzătoare timpului nostru pentru dezvoltarea popoarelor mele. Constituția aceasta a adus roade bogate; finanțele statului au fost aduse în ordine exemplară și creditul lui s'a ridicat la vază mare. *Libertățile cetățenești sunt puse pe temelii tari.* Cultura, peste tot, mulțumită organizațiilor învățământului și sporirii estraordinare a institutelor, s'a ridicat la un nivel înălțat, ceea ce în cea mai mare măsură este mai ales în folosul armatei mele brave și inteligente. Dictele provinciale în cadrul competenței lor au putut să creeze multe lucruri folositoare. Înălțarea binecuvântată a instituțiilor constituționale a străbătut până joasă în comune. Pot să spun deci, că legile fundamentale ale statului formează averea prețioasă a popoarelor mele. În afară și pe lângă autonomia ce le compete singuraticelor regate și provinciilor, legile acestea reprezintă simbolul unității și puterii statului. Cu atât mai mare durere m'a cuprins, că ultimele sesiuni ale Reichsrathului au fost aproape fără rezultate, deși recunosc, că afacerile ce privesc interesele statului întreg, toate partidele le-au rezolvat norocos

„Mesajul continuă apoi a exprima dorința cea mai hotărâtă a Monarhului ca deputații să se consacre cu deosebire chestiunilor ce așteaptă rezolvare. Cât despre certurile intime, zice: „Ori ce intenție cu scop de a favoriza dezvoltarea intelectuală și materială a monarhiei, rămâne infructoasă din cauza certurilor naționale”. Și mai la vale: „Pe de altă parte guvernul Meu e dator a susține ca în anume sfere ale guvernării unitatea de limbă să rămână neatinsă.”

Monarhul a terminat: „Lucrați, Domnilor mei!”

## Din România

### Intrunirea liberalilor.

Intrunirea la care partidul național-liberal a convocat din nou Duminecă pe cetățeni, în sala Dacia, a luat caracterul unei grandioase demonstrații.

Intreaga Capitală era ieri în mișcare. N'a mai fost o intrunire obișnuită, ori-cât de mare ar fi numărul participanților și ori-cât de mică sala pentru a fi putea încăpea; a fost o puternică și vie manifestație de cetățeni în masă, cari au staționat ore întregi, nu numai în curtea localului de intrunire, unde nu mai putea străbate nimeni, ci dealungul străzii până departe, cât putea cuprinde cu ochii.

Când șeful partidului național-liberal, dl Dimitrie Sturdza, a sosit la intrunire n'a putut străbate înăuntru decât cu mare greutate, făcându-i-se încet loc printre miile de cetățeni, în strigătele entusiaste și sgomotoase ale mulțimii, care se descoperea și-l saluta cu venerațiune.

La intrarea d-lui Sturdza în sală, publicul care este îngrămădit și una până în afară, încât nimeni nu se poate mișca, izbucnește în aplauze și urale sgomotoase, cari se repetă și se prelungesc mai multe minute.

Strigătele de: „Trăiască dl Sturdza! Trăiască partidul național-liberal!” s'au repetat de repetate ori sala.

Aceleași manifestații de iubire și încredere salută pe șeful partidului, atât în cursul intrunirii, cât și la plecare.

Miile de cetățeni ce staționează în stradă încep atunci a se pune în mișcare pe stradă Carol spre calea Victoriei, împingând înainte pe cei ce se zăresc până departe, și astfel cei din curte și din sală își pot face loc în afară, luând același drum.

După câteva minute, în strada Carol și calea Victoriei nu se vede decât o masă compactă de lume care înaintează spre clubul național-liberal. Ori ce comunicație este cu totul întreruptă.

Pe calea Victoriei și pe bulevard, pe squarul dela Sărindar și stradele vecine, e o mare de capete și de pălării cari se agită în aer. Toate ferestrele dimprejur sunt deschise și lumea privește mărețul spectacol al acestei pacnice și impunătoare manifestații.

Se strigă, în urale nesfârșite: „Trăiască dl Sturdza, trăiască partidul național-liberal!”

Apoi, cetățenii încep a se retrage și a se risipi încetul cu încetul, dar numai foarte târziu circulația redobândește înlesnirea obișnuită.

Cetățenii Capitalei au dovedit încă odată, prin grandioasa manifestație de ieri, în chip netăcut de puternic și înălțător, sentimentele lor de iubire și de încredere pentru partidul național-liberal și șeful venerat, precum și profundele și legitimele îngrijiri pe cari nedestoinicia și nesocotința regimului au încă la cărmă le-a deșteptat în toată țeara, dela o margine la alta.

El este cea mai strălucită dovadă că țeara deșteptată vegheză.

Cel dintâiu care a luat cuvântul în intrunirea de Duminecă, a fost șeful partidului, dl Dimitrie Sturdza; au vorbit apoi d-nii C. I. Stoicescu, St. Șendrea, Dr. Radovici și G. Diamandi.

(„Voința Națională”.)

## Din străinătate.

Anarchismul în discuția Senatului italian.

Dl Canevaro a dezvoltat o interpelare asupra asasinatului regelui Umberto; cere restabilirea pedepsei cu moarte pentru crimele anarchiste.

Dl Visconti Venosta crede că o înțelegere și o acțiune comună a polițiilor străine în contra anarhiștilor sunt necesare.

Dl Saracco, președintele consiliului, zice că după asasinatul regelui Umberto a început demersul pe lângă puteri pentru a ajunge la o înțelegere în vederea intrunirii unei conferințe antianarhiste.

Dl Gnahirco depune un proiect contra crimelor anarchiste. Cere urgența, (vii aprobări). Zice că acest proiect n'are un scop reacționar, ci un scop de apărare socială.

Dl Canevaro se declară satisfăcut.

„Patria” zice că guvernul a fost îndemnat să depună chiar la Senat un proiect în contra crimelor anarchiste, în urma arestării unui individ care trebuia să asasineze pe ducele Abruzilor și arestării a doi anarhiști la Geru care erau însărcinați cu un atentat în contra președintelui tribunalului care a condamnat pe unul din tovarășii lor.

### Alegerea din Paris.

Duminecă a avut loc alegerea la scaunul de deputat în arondismentul 11 din Paris.

Rezultatul votului s'a proclamat la 9 ore seara.

Se știe că la scaunul acesta au fost trei candidați: cunoscutul campion antisemit Max Regis, Allemane, socialist și Legrain candidat guvernamental.

Max Regis a intrunit 2708 voturi, Allemane 2108, iar Legrain 1579 voturi.

Nelintrind nici unul majoritatea regalmentară, s'a proclamat balotaj.

După cum vedem, energicul și entusiastul campion antisemit a intrunit cel mai mare număr de voturi.

Acesta e un triumf și arată cât de mult antisemitismul a prins rădăcini în Franța.

Aceasta ne arată și ne îndreptățește a crede că la alegerea de balotaj, care se va face peste câteva zile, va reuși energicul antisemit, care se bucură de aiata popularitate în Paris și în toată Franța ca și în Algeria.

## De ale lui Bănffy.

Desigur că nici în Serbia nu s'a petrecut cu vre-un fost prim-ministru ca îndată ce a căzut dela putere s'ajungă — clona politică. Bănffy ține însă ca zilnic să dovedească, despre sine, acest lucru.

Astfel și în numărul dela 3 Februarie, serbându-și jubileul de un an, de când proteste pe reformați cu ziarul său — căci el însuși se laudă că e organ protestant — despre noi Români scrie următoarele aberațiuni:

„E cunoscută convenția României cu Austro-Ungaria, prețul înțirii sale în Tripla Alianță: Românilor din Ungaria să li-se dea loc și rol în parlament — deși ei disprețuiesc pe față și cu cinism ideea de stat...”

Va să zică România numai așa ar fi intrat în Tripla Alianță, că a pus condiție să ni se dea și nouă loc și rol în Dietă.

După cât știm, România a intrat însă de mai multă vreme în Tripla Alianță. Cum se face deci că nici până azi Ungurii nu au satisfăcut atunci unui deobligament internațional?

Din două deci una: ori este un sfruntat neadevăr ceea ce scrie fostul prim-ministru Bănffy, ori este adevărat, și atunci, lucru vădit, guvernele maghiare nu pot ori nu vor să ducă la îndeplinire nici cele mai elementare deobligamente internaționale!

## Noutăți

Arad, 6 Februarie n. 1901.

Știri personale. P. S. Sa Episcopul Goldiș, care fusese puțin indispus, acum se află în deplină sănătate, așa că ieri a și eșit la plimbare în trăsură.

— P. C. Sa vicarul V. Mangra se află de două zile în Arad.

Primul-ministru Széll a plecat la Viena ca să fie de față la renunțarea archiducese. Maria Anna la drepturile ce i revin prin aparținerea sa casei domnitoare, din incidentul căsătoriei sale. La actul renunțării trebuie să fie față primii-ministri amânduror părților monarhiei. Primul ministru Széll se va folosi de această ocaziune și pentru a se orienta asupra situației politice din Austria, ca să tragă consecvențele, în privința fixării datei alegerilor parlamentare în Ungaria.

Bucurie patriotică. Ziarele maghiare jubilează, din cauză că rudele decedatului I. Petran din Cluj, care lăsase Asociațiunii 200.000 coroane, au atacat testamentul, care ar fi avut greșeli de formă. Advocat al rudelor lui Petran este Dr. Tabor Sándor din Huedin. Patrioții zic că testamentul lui Petran este „hazafiatlan”. Desigur! Hazafiatlan era dacă lăsa averea Kulturgyletului.

Pertractarea procesului Krivány a urmat și ieri toată ziua, desbătându-se începuturile furtişagurilor marelui hoț. S'a constatat că el introducea banii și în cărțile unde n'avea amestec, profitând de lipsa vre-unui coleg. Banii nu-i administra însă la casă. Insuși apărătorul dr. Nemes Zsiga a accentuat că dacă ar fi fost numai un pic de controlă, nu se putea săvârși asemenea crimă.

De altminteri, că nici la minister nu se controlează lucrurile mai bine, tot Dr. Nemes Zsiga a arătat, dovedind că socotelii

în cari era o diferență de 270 fl. la minister n'a fost observată, ba a dovedit că în minister nu s'a observat nici lipsa a 200.000 fl., ci socotelile au sosit îndărăt spunându-se că sunt în regulă.

Bravo gospodărie!

Moștenitorul de tron al Englierei ducele de Jork, după-cum se telegrafează din Londra, este grav bolnav. Sufere de o grea boală de piept.

Nunta Reginei Olandei. De ieri deja la Haga au început serbările de nuntă a reginei Wilhelmina. În piața din fața palatului diferite societăți au cântat imnuri, asistând o mulțime imensă. Regina a mulțumit grația aranjorilor. Orașul întreg este pavosat ear' seara iluminat.

Logodnă. Dl Nicolae Iorga, profesor universitar în București, s'a logodit în Brașov cu d-șoara Catinca Bogdan.

Sincere felicitări!

Aniversare. A patru-zeci și două aniversare a nașterii împăratului Wilhelm II a fost sărbătorită la München printr'un banchet al ofițerilor în retragere, la care a asistat și prințul Ludovic de Bavaria. Discursul prințului moștenitor a fost așteptat cu curiositate.

După ce a băut în sănătatea prințului regent, tatăl său, el a făcut aluzie la împrejurările particulare în cari Wilhelm al II-lea vede revenind în acest an ziua nașterii sale, fiind în Anglia. Pe urmă el a vorbit de planul stăruitor al Suveranului german care vrea să aducă imperiului german binefacerile păcii.

Jubileul unui compositor Sârb. În teatrul din Belgradul Serbiei a fost sărbătorit Ianco Davorin din incidentul aniversării sale a 40-a. Davorin este născut în Carniola. El a început să studieze dreptul, dar încurcând l'a părăsit și s'a dat cu totul muzicii. Pe când era student a scris Marseillesa slovenă „Napei Zastava slave”. El a compus imnul regal sârbesc; și a scris vre-o 50 bucăți musicale, între cari uverture și mai multe opere. Artistul a fost obiectul unor entusiaste ovații.

Almanahul „Vulturului”, redigiat de Ioan Iosif Scoopul, pe anul 1901, partea I. a apărut în editura „Vulturului”, în Oradea-mare, având un bogat cuprins de glume și gravuri frumoase și bine executate.

## ULTIME ȘTIRI.

### Succesul Burilor.

Laurenzo-Marquez, 5 Februarie. Din cauza năvălirilor faimos de repezi ale Burilor, o panică mare domnește pretutindeni. Autoritățile au cerut ajutor grabnic dela guvernul englez, pentru-că s'ar putea ca nesosind ajutoare, Burii azi mâne să ocupe orașul.

Burii înaintează cu o repeziune atât de mare, că în săptămâna din urmă numai singur De Wett a luat dela Englezii 2000 de cai și 100.000 vite cornute.

Londra, 5 Februarie. Corespondentul militar al lui „Daily Telegraph” anunță din Capstadt că în lupta ce s'a dat între De Wett și Knox, acesta din urmă a pierdut 100 soldați.

Același corespondent anunță că în Capstadt așa se știe, că Botha, având cu el 2000 soldați și 7 tunuri a trecut în Capland, pela Smiethfielt.

### Scandal în Reichsrath.

Viena, 5 Februarie. Ședința de azi earăși a fost sgomotoasă. Când s'au citit două petiții cehe, s'a iscat un scandal între socialiștii cehi și între germanii radicali. Wolf a provocat un scandal pe care presidentul abea l'a putut potoli.

Editor. Aurel Popovici Barcianu.  
Red: respuns: Ioan Russu Șirianu.

## Invitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe semestrul prim la

### „TRIBUNA POPORULUI“

Cu condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, cari sunt cele următoare:

#### In Monarchie:

Pe un an . . . . .	Cor. 20.—
Pe 1/2 an . . . . .	10.—
Pe 1/4 an . . . . .	5.—
Pe o lună . . . . .	2.—

#### Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . . .	franci 40.—
--------------------	-------------

#### NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu cor. 4 pe an, având o înțindere de 8 pagine, cele 4 pagine al foii de zi, plus un adaus popular de 4 pag.

Domnii abonenti sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor pentru regulata expedare a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și anunt pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima lună.

Administrația

„TRIBUNEI POPORULUI“.

7 rum.

Voisob.

Credem, lele dragă, cafeaua Franck e ceva foarte bun. Fără densa nu se poate prepara o cafeauă cu lapte bună.

Eu și copiii mei mâncăm de aceasta de prânz și de seara cu pâine sau cu mămăliga; și ce minune, chiar și bărbatul meu s'a dat cu ea. —

Până acuma trebuia să beă la prânz și seara un vinars, dar decând a gustat odată Cafea cu lapte, nu'l mai trage inimă după vinars, și aceasta mă foarte bucură, fiind-că vinarsul, beutura cea stricătora, de multe ori îi-a tălbăcit capul bărbatului meu. —

Cât de curând, când vei veni pe la noi, te voi învăța, cum se face cafea cu lapte și vei vedea, că e bună, te vei învăța cu ea și Dumneata și vei cunoște folosul ei. —

D. N. 236 Q. 91.

J. W. L.

## „DUNĂREANA“, institut de economii și credit, societate pe acțiuni T. Cuvin.

# Convocare.

Domnii acționari ai institutului de economii și credit societate pe acțiuni „Dunăreana“ se invită la

### I-a adunare generală ordinară

care se va ține în T. Cuvin (Temes-Kubin) la 24 Februarie st., n., 1901 la 3 ore după amiază în localul institutului.

559 1—1

### Obiectele pertractănde sunt:

1. Deschiderea adunării generale și constituirea biroului acesteia.
2. Raportul direcțiunei.
3. Raportul comitetului de supraveghiere.
4. Aprobarea bilanțului.
5. Împărțirea profitului curat și fixarea dividendelor.
6. Eventuale propuneri (conform §-30 lit. k.) din statute.)

Activa				Contul Bilanț de încheiere.				Pasiva			
				Coroane fl.							
1	Casa în numărării	—	—	2137	46	1	Capital de acții încurs	—	—	22286	—
2	Escompt	—	—	54199	—	2	Depuneri spre fructificare	—	—	29481	20
3	Hipoteca	—	—	10700	—	3	Reescompt	—	—	13870	—
4	Mobilier	—	Cor. 570.58	—	—	4	Deposit de Cassă	—	—	16	—
	100% amortisare	—	57.00	513	52	5	Interese transitoare de Esc. Cor.	666.00	—	—	—
5	Spese de fondare	—	—	500	—		" " Hip.	135.34	—	802	—
6	Debitorii	—	—	80	47	6	Profit curat	—	—	1901	16
7	Efecte proprii	—	—	220	—						
				68356	45					68356	45

Perdere				Contul Perdere și Profit.				Profit			
				Coroane fl.							
1	Interese de reescompt	Cor. 403.33	—	—	—	1	Interese	—	—	—	—
2	Interese de depuneri	" 878.78	—	1282	11	a)	" de Escompt	Cor. 3575.38	—	—	—
3	Salariul contabilului	—	—	5000	—	b)	" Hipotecă	" 599.85	—	—	—
4	Spese	—	—	103	15	c)	" după Capit. de acț.	" 101.—	—	4276	23
5	Chirie	—	—	200	—	2	Provisiune	—	—	597	06
6	Dare	—	—	168	—	3	Prodursii	—	—	14	12
7	100% dare după interesele de depuneri	—	—	87	88	4	Competință de timbru	—	—	1	46
8	100% amortisare din mobilier	—	—	57	06						
9	Porto	—	—	83	51						
10	Profit curat	—	—	1901	16						
				4888	87					4888	87

Timiș Cuvin, în 31 Decembrie 1900.

Secoșian Lucian m. p., director executiv.

Nicolau Radu m. p., contabil.

#### Membrii în direcțiune:

A. Balan m. p., președinte.

Bortos, m. p.

I. Olariu m. p.

G. Frențlu m. p.

Subsemnații membrii în Comitetul de supraveghere examinând conturile Bilanț de încheiere și Profit & Perdere și confruntându-le cu registrele principale auxiliare, le-am aflat în consonanță numerică cu acestea și conform legilor și statutelor; deci propunem să se aproabe diimpreamă cu propunerea pentru împărțire profitului curat.

#### Comitetul de supraveghere:

Ioan Balta m. p., președinte.

Fasile N. Bunda m. p., vicepreședinte.

Trăitan I. Marcu m. p.

Mita Sarmăștu m. p.